Konsultatsiooni lühiülevaade

Määruse (EÜ) nr 906/2009 (asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kohaldamise kohta liinilaevandusettevõtjate teatavat liiki kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuste suhtes (konsortsiumid)) hindamine

Liinilaevandusteenused seisnevad regulaarse kaubaveo osutamises kindlal marsruudil. Selliste teenuste osutamine eeldab suuri investeeringuid ja seetõttu osutab neid mitu laevandusettevõtjat, tehes korrapäraselt koostööd konsortsiumikokkulepete alusel. Konsortsiumid pakuvad mastaabisäästu ja tagavad laevade lastiruumi parema kasutuse. Konsortsiumikokkulepetest saadava kasu teatav osa kandub üle kaubaveoteenuste kasutajatele, seisnedes sadamate paremas hõivatuses (laevaliikluse tihenemises ja sadamakülastuste arvu suurenemises) ja paremates teenustes (sõiduplaani parandamises ning kvaliteetsemate ja individuaalsemate teenuste pakkumises, kui kasutusele võetakse modernsemaid laevu ja muid seadmeid, sealhulgas sadamarajatisi).

Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 lõikele 1 on keelatud ettevõtjatevahelised kokkulepped, millega piiratakse konkurentsi. Samas võimaldab ELi toimimise lepingu artikli 101 lõige 3 tunnistada sellised kokkulepped siseturuga kokkusobivaks, kui need aitavad parandada kaupade tootmist või turustamist või edendada tehnika või majanduse arengut, võimaldades samal ajal tarbijatel saada sellest tulenevast kasust õiglase osa konkurentsi kõrvaldamata.

Nõukogu määruses (EÜ) nr 246/2009 on sätestatud, et vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 lõikele 3 võib komisjon oma määrusega vabastada konsortsiumikokkulepped Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 lõike 1 kohaldamisest viieks aastaks ja seda aega on võimalik pikendada. Seega võttis komisjon vastu määruse (EÜ) nr 906/2009 (edaspidi „konsortsiumimäärus“), milles on sätestatud konsortsiumikokkulepete suhtes erandi tegemise eritingimused. Nende tingimuste eesmärk on eelkõige tagada, et tarbijad saaksid kõnealustest kokkulepetest tulenevast kasust õiglase osa. Konsortsiumimäärus kaotab kehtivuse 25. aprillil 2020 ning kavandatud hindamine on kavas lõpule viia enne määruse kehtivusaja lõppu.

Käesolev avalik konsultatsioon on osa konsortsiumimääruse hindamisest, mis algas mais 2018. Konsultatsiooni eesmärk on koguda tõendeid ja sidusrühmade seisukohti, et hinnata konsortsiumimääruse mõju ja asjakohasust ning teha tõendite põhjal kindlaks, kas määrusel tuleks lasta aeguda või tuleks seda pikendada (ning kui jah, siis millistel tingimustel).

Konsultatsioon on avatud 12 nädalat. Vastuseid analüüsitakse ja peamiste punktide kokkuvõte ja järeldused avaldatakse avalike konsultatsioonide veebisaidil.

Konsultatsioonide peamised sidusrühmad on laevandusettevõtjad, nende kliendid (kaubasaatjad ja ekspediitorid), sadamaoperaatorid ja nende ühendused. Konsultatsioon mõjutab kõige rohkem laevandusettevõtjaid, kes kohaldavad konsortsiumimäärust, aga ka nende kliente, kes saavad osa kasust, kuid puutuvad kokku ka konsortsiumidest tulenevate mis tahes võimalike konkurentsiõiguse probleemidega.

Muud olulised sidusrühmad on tööstusanalüütikud, teadlased ning konkurentsiõigusele ja merendussektorile spetsialiseerunud advokaadibürood. Samuti oodatakse liikmesriikide konkurentsiasutuste seisukohti.